

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ : ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΑΞΗ / ΤΜΗΜΑ : Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ (ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ)

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ: ΜΑΪΟΥ 2024

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: 3

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ Α

A1. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

- i. Το αγγλικό κόμμα υποστήριζε τη συγκρότηση ισχυρής συγκεντρωτικής κρατικής εξουσίας.*
- ii. Η Μεγάλη Ιδέα εκτός από την υλοποίηση εθνικών στόχων αποσκοπούσε και στην επαγγελματική αποκατάσταση των ατάκτων.*
- iii. Το ρωσικό κόμμα ήταν ένθερμος υποστηρικτής του συντάγματος και της πολιτικής πολυφωνίας.*
- iv. Η παρακμή των ξενικών κομμάτων συνυφαίνεται με το ότι ανταποκρίνονταν στη νοοτροπία και στα αιτήματα της νέας – μετεπαναστατικής γενιάς.*
- v. Οι παράνομα διορισμένοι στον στρατό και στο δημόσιο υποστήριζαν το κόμμα του Βούλγαρη, επειδή φοβούνταν μη χάσουν τη θέση τους σε περίπτωση επικράτησης της κοινοβουλευτικής νομιμότητας.*

Μονάδες 10

A2. Να αποδώσετε το περιεχόμενο των όρων: πεδινόι, ορεινοί, Εθνικών Κομιτάτων, Εκλεκτικοί.

Μονάδες 10

A3. Τι γνωρίζετε για το ρωσικό κόμμα. Να αναφερθείτε αναλυτικά στις θέσεις του και στο ιδιαίτερο πρόβλημα στο οποίο εστίαζαν.

Μονάδες 10

A4. Να αναφερθείτε στο τρικουπικό πρόγραμμα και στις αντίθετες με αυτό απόψεις του κόμματος του Διληγιάννη.

Μονάδες 10

A5. Τι αποδεικνύει τη χρεοκοπία των «ξενικών» κομμάτων στις εκλογές του 1862;

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β

B1. Έχοντας υπόψη το κείμενο που ακολουθεί και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις να απαντήσετε στα παρακάτω ερωτήματα:

α. για ποιούς λόγους εκδιώχθηκε ο Όθων το 1862; (μονάδες 10)

β. με ποιον τρόπο δρομολογήθηκε η αλλαγή του βασιλιά και του πολιτεύματος το 1862; (μονάδες 15)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ

Η νέα γενιά, με την πανεπιστημιακή νεολαία επικεφαλής, ποτισμένη με φιλελεύθερες ιδέες, θεωρεί ότι το αντιφάρμακο της πολιτικής διαφθοράς θα ήταν η εφαρμογή του δυτικού κοινοβουλευτισμού. [...] Τη μικρή διάρκεια (Μάιος 1861-Μάιος 1862) αυτής της κυβέρνησης, που αποκλήθηκε «υπουργείον αίματος», σηματοδεύουν σειρά συνωμοσιών, εξεγέρσεων, απόπειρα κατά της βασίλισσας (Σεπτέμβριος 1861) και αιματηρές σκηνές, ενώ η αντιπολίτευση συσπειρώνεται γύρω στον Κωνσταντίνο Κανάρη το παλιό ήρωα του πολέμου της Ανεξαρτησίας. Ο Όθων, αισθανόμενος την εξέγερση να πλησιάζει, προσπαθεί ακόμα μια φορά να συμφιλιωθεί με την αντιπολίτευση, αλλά μάταια. Η εξέγερση είναι η μόνη διέξοδος. [...] Ο Όθων εκθρονίζεται και εγκαταλείπει την Ελλάδα (Οκτώβριος 1862).

Σβορώνος, Ν., *Επισκόπηση της Νεοελληνικής ιστορίας*, Θεμέλιο, Αθήνα 1986, σ. 94-95.

Μονάδες 25

B2. Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από τις ιστορικές πηγές που σας δίνονται:

α. να παρουσιάσετε το περιεχόμενο του Συντάγματος του 1844 όσον αφορά τον καθορισμό των βασιλικών εξουσιών και την κατοχύρωση του δικαιώματος της καθολικής ψηφοφορίας. (μονάδες 13)

β. να αναφερθείτε στην πρόβλεψη του Συντάγματος του 1844 για τα κόμματα. (μονάδες 12)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Φυσικά το κυριώτερο πρόβλημα που είχε ν' αντιμετωπίσει η Εθνοσυνέλευση ήταν ο καταρτισμός του νέου συντάγματος. Πρότυπο στον καταρτισμό του υπήρξε το γαλλικό σύνταγμα του 1830. [...] Σύμφωνα λοιπόν με το αντιδραστικό γαλλικό υπόδειγμα, το σύνταγμα που ψηφίστηκε από την Α' Εθνοσυνέλευση των Ελλήνων [...]

καθιέρωνε την άμεση εκλογή βουλευτών για μια τριετία από ένα εκλογικό σώμα ψηφοφόρων που είχαν συμπληρώσει το 25^ο έτος της ηλικίας τους και κατείχαν «ιδιοκτησίαν τινά εντός της επαρχίας όπου έχουν την πολιτικήν διαμονήν των ή εξασκούν εν αυτή οιονδήποτε επάγγελμα ή ανεξάρτητον επιτήδευμα». Έτσι αφαιρούσαν το δικαίωμα του εκλέγειν από όσους είχαν εξάρτηση υπαλληλική ή ήταν απλοί εργάτες. Οι γερουσιαστές, κατ' ελάχιστο όριο 25, διορίζονταν απ' ευθείας από το βασιλέα. Ο βασιλεύς επίσης είχε το δικαίωμα να αυξήσει τον αριθμό των γερουσιαστών ως το μισό του συνολικού τους αριθμού. Σύμφωνα με το νέο σύνταγμα και πάλι ο μονάρχης μένει το κυριαρχικό πρόσωπο στο τριαδικό δόγμα της εξουσίας, την εκτελεστική, νομοθετική και δικαστική και μόνο ένα μέρος της κυρίαρχης τάξης συμμετέχει στη διαχείριση των κοινών.

Βουρνάς, Τ., *Ιστορία της νεώτερης και σύγχρονης Ελλάδας*, τ. Α', σ. 291-292.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Η έννοια του κόμματος δεν υπήρχε ούτε στο σύνταγμα ούτε στον εκλογικό νόμο. Ο κανονισμός της βουλής όριζε ότι η σύνθεση των κοινοβουλευτικών επιτροπών θα αποφαιζόταν με κλήρο (άρθρο 56), και έτσι δεν εξασφαλιζόταν η αναλογική εκπροσώπηση των κοινοβουλευτικών ομάδων. Τουλάχιστον προβλεπόταν ένας εισηγητής από την πλειοψηφία και ένας από τη μειοψηφία της επιτροπής (άρθρο 36). Μόνο σε ψηφοφορίες στην ολομέλεια λαμβάνονταν υπόψη οι ομάδες, αφού οι καταμετρητές έπρεπε να επιλέγονται από τους «βουλευτές της αντίπαλης πλευράς» (άρθρο 77-78).

Hering, G. *Τα πολιτικά κόμματα στην Ελλάδα, 1821-1936*, ΜΙΕΤ, Αθήνα 2004, τ. Α', σ. 264.

Μονάδες 25

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!!!